

Urząd Gminy Świerklaniec

woj. śląskie
42-622 Świerklaniec, ul. Młyńska 3
tel. 32 284 74 00, fax. 32 284 48 52
NIP 645-110-59-97

AN.8141.5.15.2022

*Radni
Woj*

Świerklaniec, 12.04.2022 r.

Szanowny Pan

**Jarosław Wasążnik
Przewodniczący Rady Gminy
Świerklaniec**

w miejscu

W załączeniu przedkładam sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2021 rok.

WÓJT
Marek Cyl

PEŁNOMOCNIK WÓJTA

ds. Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Anna Wesołowska
Anna Wesołowska

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za 2021 rok

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 przyjęty został Uchwałą Nr XXXVI/262/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 30 listopada 2020 r., a Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 Uchwałą Nr XXXVI/263/20 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 30 listopada 2020 r.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii były zgodne z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, a także z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii oraz Narodowym Programem Zdrowia.

Gminne Programy miały na celu tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania i powstawania nowych problemów związanych z alkoholem i narkotykami, zmniejszenia rozmiaru tych, które aktualnie występują oraz zwiększeniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

1. Prowadzono pozalekcyjne zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży, jako jeden z najważniejszych elementów profilaktyki uzależnień, edukacji, rozwoju zainteresowań oraz aktywnego i twórczego spędzania wolnego czasu. Zajęcia były prowadzone w Świerklańcu i Nowym Chechle. W każdym sołectwie w zajęciach świetlicowych uczestniczyła grupa około 10 osób. Zajęcia prowadzone były przez firmę „Przerwa na Kawę” Karol Gembczyk. W zajęciach w Świerklańcu brała udział stała grupa dzieci z trudnych środowisk. Dzieci chętnie brały udział w każdej formie proponowanych działań, czyli w zajęciach plastyczno - technicznych, śpiewograniu i płasowiskach. Chętnie korzystały z pomocy w odrabianiu zadań domowych oraz w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego. W Nowym Chechle zaobserwować można było duże zainteresowanie zajęciami wokalnymi oraz zajęciami plastycznymi, w których udział brała stała grupa dzieci. Zajęcia cieszą się bardzo dobrą opinią i dużym zainteresowaniem. Uczestnikami zajęć są dzieci

niesprawiające problemów wychowawczych, pojedyncze przypadki dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz rodzin zastępczych. Uczestnikami zajęć są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Instruktorzy pozostają w bardzo dobrych relacjach z rodzicami.

Uczestnicy wszystkich zajęć brali bardzo aktywny udział i chętnie angażowali się w przedsięwzięcia kulturalne organizowane na terenie Gminy Świerklaniec. W ramach ww. zajęć realizowano elementy programów profilaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych poprzez:

- wzmocnianie u dzieci poczucia tożsamości i własnej wartości,
- bezpieczne i niebezpieczne miejsca i sposoby zabawy,
- wdrażanie wychowanków do prawidłowych nawyków związanych z ruchem na drogach i umiejętnością zachowania bezpieczeństwa,
- kształtowanie postawy dystansu w relacjach z osobami nieznanymi,
- kształtowanie umiejętności łagodnego rozwiązywania konfliktów, rozumienia potrzeby szukania pomocy,
- kreowanie właściwego stosunku do używek,
- przybliżanie dzieciom pracy służb policyjnych,
- dostrzeganie i rozpoznawanie agresji oraz sposoby jej opanowania i przewycięzania,
- kształtowanie postaw moralnych dzieci poprzez wdrażanie do świadomej dyscypliny i odpowiedzialności za swoje czyny oraz udział dzieci w pracach społecznie użytecznych na rzecz świetlicy,
- troska o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dziecka poprzez organizowanie czynnego wypoczynku dziecka po lekcjach i zwrócenie uwagi na prawidłową postawę podczas zajęć.

W ramach zajęć proponowano dzieciom również pomoc w nauce, ze szczególnym uwzględnieniem ucznia słabego (wspólne odrabianie zadań, czytanie lektur, czasopism) oraz rozwijanie zainteresowań artystycznych dzieci i młodzieży realizowane było poprzez:

- zajęcia teatralne,
- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik rozwijających inwencję twórczą,
- rozwijanie wrażliwości i ekspresji muzycznej poprzez zabawy, interpretację ruchową, śpiew,
- poznawanie literatury dziecięcej.

Zajęcia miały również za zadanie integrację i naukę współpracy dzieci i młodzieży w grupie.

Realizacja tego zadania odbywała się poprzez:

- organizowanie imprez sportowych,
- poznawanie najbliższego środowiska poprzez wycieczki krajoznawcze,

- organizowanie konkursów, np. konkurs recytatorski, konkurs ortograficzny, konkurs plastyczny, konkurs czytelniczy, konkurs wiedzy o najbliższej okolicy, konkurs taneczny, konkurs na najciekawszy plakat tematyczny,
  - przeprowadzanie pogadanek dotyczących: zachowania w szkole i poza nią, bezpiecznych zabaw w różnych porach roku, higieny własnego ciała, prawidłowego odżywiania się, radzenia i pomagania sobie w sytuacjach zagrożenia, bezpieczeństwa na drogach, zachowania się wobec sąsiadów, osób starszych,
  - kultywowanie tradycji dnia codziennego: składanie sobie życzeń z różnych okazji, wykonywanie bieżących dekoracji, projektowanie i wykonywanie kart ozdobnych, pamiętanie o świętach swoich najbliższych.
2. Prowadzono i wspierano profilaktyczną działalność informacyjną na terenie szkół poprzez programy profilaktyczne i akcje edukacyjne:
- rekomendowany program dla uczniów szkoły podstawowej „Debata” związany z zmniejszeniem tendencji do zachowań ryzykownych powiązanych z alkoholem oraz używaniem środków psychoaktywnych dla jednej klasy 5 Szkoły Podstawowej w Świerklańcu,
  - w arsztaty w zakresie profilaktyki uzależnień od dopalaczy pt. „Wygraj życie!Tylko słabi gracze grają w dopalacze” dla 3 klas VII i 2 klas VIII Szkoły Podstawowej w Świerklańcu,
  - warsztaty profilaktyczne zapobiegające zachowaniom ryzykownym w czasie pandemii dla jednej klasy 6, dwóch klas VII i jednej klasy VIII Szkoły Podstawowej w Orzechu,
  - warsztaty profilaktyczne zapobiegające zachowaniom ryzykownym w czasie pandemii dla rodziców uczniów klas od I do VIII Szkoły Podstawowej w Orzechu,
  - warsztaty w zakresie profilaktyki uzależnień od dopalaczy pt. „Wygraj życie!Tylko słabi gracze grają w dopalacze” dla dwóch klas VII i dwóch klas VIII Szkoły Podstawowej w Nowym Chechle,
  - rekomendowany program dla uczniów szkoły podstawowej „Debata” związany z zmniejszeniem tendencji do zachowań ryzykownych powiązanych z alkoholem oraz używaniem środków psychoaktywnych dla jednej klasy 5 i dwóch klas 6 Szkoły Podstawowej w Nowym Chechle,
  - warsztaty profilaktyczne „Bezpieczeństwo w sieci i cyberprzemoc” dla rodziców uczniów Szkoły Podstawowej w Nowym Chechle,
  - rekomendowany program, który służy przygotowaniu pracowników szkół do podejmowania działań wobec uczniów przejawiających zachowania ryzykowne: Szkolna Interwencja Profilaktyczna dla nauczycieli Szkoły Podstawowej w Nowym Chechle,

- warsztaty z zakresu przeciwdziałania zachowaniu agresywnym oraz zajęcia z zakresu przeciwdziałania cyberprzemocy i uzależnieniu od komputera i internetu – klasy 6 i 7 Szkoły Podstawowej z Nakła Śląskiego,
- warsztaty z zakresu przeciwdziałania zjawisku cyberprzemocy i uzależnienia od komputera i internetu oraz warsztaty z zakresu szkodliwości spożywania napojów energetyzujących dla klas 8 Szkoły Podstawowej w Nakle Śląskim,
- warsztaty z cyberprzemocy i uzależnienia od komputera i internetu, powrót dzieci do szkół po nauce zdalnej oraz zachowania agresywne w szkole i poza nią – warsztaty dla rodziców uczniów Szkoły Podstawowej w Nakle Śląskim,
- warsztaty dla klas od 5 do 8 Szkoły Podstawowej w Świerklańcu z zakresu przeciwdziałania zachowaniu agresywnym oraz zajęcia z zakresu przeciwdziałania cyberprzemocy i uzależnieniu od komputera i internetu, warsztaty przeciwdziałające używaniu substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy), alkoholu, napojów energetyzujących, warsztaty przeciwdziałające dokuczaniu i zachowaniom agresywnym w grupie rówieśniczej, warsztaty przeciwdziałające skutkom izolacji podczas pandemii, warsztaty radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
- programu profilaktycznego Debata, związanego z profilaktyką alkoholową i narkotykową dla dwóch klas 5 oraz klasy 6 i 7 Szkoły Podstawowej w Orzechu,
- rekomendowany program „Archipelag Skarbów” ukierunkowany na osłabienie czynników ryzyka i wzmacnianie działania czynników chroniących dla klasy 7 i dwóch klas 8 oraz rady pedagogicznej Szkoły Podstawowej w Orzechu,
- Gmina Świerklaniec wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” W kampanii aktywny udział brały wszystkie szkoły z terenu Gminy.

3. Stworzono warunki do aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez prowadzenie stałych pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie całej Gminy oraz organizację lub współorganizację różnego rodzaju imprez, turniejów i zawodów sportowych.

4. Prowadzono stałą współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja kontynuowała prace w zakresie leczenia odwykowego, przedstawiała opinie w przedmiocie uzależnień oraz opiniowała wnioski w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 roku skierowano 9 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące z 4 osobami nadużywającymi alkoholu. Trudno jednoznacznie określić ilość rodzin z terenu

Gminy Świerklaniec dotkniętych problemem alkoholizmu. Z danych przedstawionych przez Ośrodek Pomocy Społecznej wynika, że 17 rodzin korzystało w ubiegłym roku z pomocy materialnej z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny - liczba ta zwiększyła się o 2 rodziny w stosunku do 2020 r.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozytywnie zaopiniowała 21 wniosków o wydanie stałego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Współpracowano z Tarnogórskim Ośrodkiem Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej w zakresie świadczeń usług zdrowotnych i pomocy terapeutycznej. W sumie w ramach współpracy w 2021 r. przeprowadzono 198 sesji dla 45 osób z terenu Gminy Świerklaniec. Sesje obejmowały Program 1 „FreD goes net” - wczesna interwencja wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem – 61 sesji, Program 2 dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz dla osób doznających przemocy – 19 sesji, Program 3 dla osób z syndromem DDA – 39 sesji, Program 4 dla dzieci z zaburzeniami koncentracji uwagi – 27 sesje, Program 5 dla osób pijących szkodliwie – 39 sesji, Program 6 dla osób uzależnionych od alkoholu po terapii własnej, sesje indywidualne – 13 sesji.

6. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działał dla mieszkańców Gminy Świerklaniec Punkt Konsultacyjno - Informacyjny. Zatrudniono na umowę zlecenie radcę prawnego w celu świadczenia nieodpłatnych porad prawnych dla mieszkańców gminy. W sumie z usług tych skorzystało 44 osób, którym udzielono 38 porad ustnych i 6 porad pisemnych.

7. Wsparto organizowany przez Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Przyszłość” z Bytomia obóz profilaktyczny połączony z zajęciami warsztatowymi, w którym udział wzięło 2 mieszkańców gminy.

8. Wsparto zorganizowanie obozu szkoleniowo - wypoczynkowego Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych OSP woj. Śląskiego, w którym udział wzięło 2 członków MDP z Ochotniczej Straży Pożarnej w Nakle Śląskim.

9. Wsparto i dofinansowano zajęcia dodatkowe organizowane podczas ferii przez stowarzyszenie oraz szkoły, zorganizowane zostały przejazdy dla dzieci z przedszkoli i szkół na konkursy, olimpiady i zawody sportowe.

10. Współorganizowano akcję krwiodawstwa Klubu HDK KWK Julian z Piekar Śląskich. Akcja co roku odbywa się przy Parafii w Świerklańcu.

11. Zorganizowano szkolenie dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz szkolenie dla sprzedawców napoi alkoholowych.

12. Zorganizowano projekcję filmów w ramach V Letniego Kina Parkowego. Kino letnie połączone zostało z projekcją filmów profilaktycznych związanych z działaniem przeciw uzależnieniom oraz pokaz filmu promującego kampanię społeczną „Nie łam zasad”.

13. Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnych Programów wydatkowane zostały między innymi na:

- zakup artykułów spożywczych w celu przygotowania poczęstunku dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych,
- zakup napojów na organizowane dla dzieci i młodzieży imprezy sportowe,
- zakup artykułów biurowych w celu doposażenia świetlic,
- zakup nagród na turnieje, imprezy, konkursy plastyczne, recytatorskie, muzyczne i zawody organizowane przez kluby sportowe, szkoły oraz organizowane z inicjatywy Urzędu Gminy
- zakupy materiałów profilaktycznych oraz nagród w związku z organizowanymi akcjami profilaktycznymi,
- przeprowadzenie programów profilaktycznych,
- zapewnienie transportu dla dzieci i młodzieży na konkursy i zawody sportowe,
- wynagrodzenia w ramach podpisanych umów zleceń na realizację wywiadów środowiskowych i pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie Gminy Świerklaniec,
- wynagrodzenie członków GKRPA,
- usługi świadczone przez Tarnogórski Ośrodek Terapii Uzależnień Profilaktyki i Pomocy Psychologicznej.

W 2021 roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano kwotę 236 828,85 złotych.

WÓJTA
Musk Cyl